

हिंदी सर्टिफिकेट परीक्षा – 2025

ഹിന്ദി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് പരീക്ഷ - 2025

प्रश्नपत्र-1 (पाठ्य-पुस्तक और सहायक पाठ्य सामग्री)

ചോദ്യപേപ്പർ-1 (ടെക്സ്റ്റും സപ്ലിമെന്ററി മെറ്റീരിയലും)

पत्राचार पाठ्यक्रम विभाग

ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഓഫ് കറസ്പോണ്ടൻസ് കോഴ്സസ്

केंद्रीय हिंदी निदेशालय

കേന്ദ്രീയ ഹിന്ദി ഡയറക്ടറേറ്റ്

समय: 3 घंटे

प्रश्नपत्र-सह-उत्तरपत्र

पूर्णांक : 100

സമയം: 3മണിക്കൂർ (ചോദ്യപേപ്പറും ഉത്തരക്കടലാസും ചേർന്നത്)

ആകെ മാർക്ക്:100

नोट : कृपया सभी प्रश्नों को ध्यान से पढ़कर उनके उत्तर हिंदी में लिखें।

കുറിപ്പ്: ചോദ്യങ്ങൾ നന്നായി വായിച്ച ശേഷം തന്നിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഹിന്ദിയിൽ ഉത്തരമെഴുതുക

परीक्षार्थी इस अंश को भरें
വിദ്യാർത്ഥി പൂരിപ്പിക്കേണ്ടത്

परीक्षा अनुक्रमांक

പരീക്ഷാ നോൾ നമ്പർ

दाखिला संख्या

അഡ്മിഷൻ നമ്പർ.....

परीक्षा केंद्र

പരീക്ഷാ കേന്ദ്രം

कार्यालय उपयोग हेतु
ഓഫീസ് ഉപയോഗത്തിന് മാത്രം

प्राप्तांक

കിട്ടിയ മാർക്ക്

परीक्षक के हस्ताक्षर

പരീക്ഷകന്റെ ഒപ്പ്

परीक्षक का नाम व पदनाम

പരീക്ഷകന്റെ പേരും ജോലിയും

.....

निरीक्षक के हस्ताक्षर

നിരീക്ഷകന്റെ ഒപ്പ്

.....

प्रश्न-1. पाठों के आधार पर सही उत्तर के सामने वाले बॉक्स पर (✓)का निशान लगाएँ।

(10)

പാഠങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ശരിയായ ഉത്തരത്തിന് മുന്നിലുള്ള ബോക്സിൽ (✓) ടിക്ക് ചെയ്യുക.

(1) 'ऐ' की मात्रा से बना सही शब्द है:-

1. बेर
2. डेरा
3. सैर

(2) निम्नलिखित में से कौन-से शब्द में अनुनासिक का प्रयोग नहीं किया गया है?

1. में
2. हँस
3. संसद

(3) दूधवाली रोज दूध बेचकर कितने रुपये बचाना चाहती थी?

1. तीस रुपये
2. चालीस रुपये
3. पचास रुपये

(4) 'लहरे किनारों से टकरा रही थीं और फिर लौट रही थीं' वाक्य किस पाठ से लिया गया है?

1. दार्जीलिंग
2. कन्याकुमारी
3. श्रीधर और उसका गाँव

(5) रोहन कहाँ का रहने वाला था?

1. कर्नाटक
2. दिल्ली
3. मुंबई

(6) शेखर की बेटी का नाम क्या था?

1. प्रिया
2. श्रुति
3. राधिका

(7) मैनेजर को कहाँ जाना था?

1. दिल्ली
2. मुंबई
3. ऊटी

(8) 'कवि' शब्द का स्त्रीलिंग रूप कौन-सा है?

1. कवित्री
2. कविता
3. कवयित्री

(9) राजलक्ष्मी कहाँ जा रही थी?

1. ऊटी
2. कुर्ग
3. दिल्ली

(10) वाक्य के सही क्रम का चयन करें।

1. मेरा काम मोहन ठीक नहीं से कर रहा।
2. मोहन मेरा काम ठीक से नहीं कर रहा।
3. ठीक से मोहन मेरा काम रहा कर नहीं।

പ്രശ്ന-2. നിम्നलिഖിത ശബ്ദों की वर्तनी शुद्ध कीजिए।

(10)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ അക്ഷരത്തെറ്റ് എഴുതുക.

തിരുത്തി

1) अतिथी

6) इश्वर

2) ध्वनि

7) रासता

3) मुफ्त

8) प्राचिन

4) दोड़ना

9) कारन

5) ब्रक्ष

10) चिड़ीया

प्रश्न-3. पाठों के आधार पर निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर हिंदी में एक शब्द/ वाक्य में दीजिए।

(10)

പാഠങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി താഴെ പറയുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഹിന്ദിയിൽ ഒരു വാക്ക്/വാക്യത്തിൽ ഉത്തരം എഴുതുക.

1) घर के चारों ओर कौन-से फूल खिले थे?

.....

2) सीता किताब पढ़कर क्या करती है?

.....

3) मोहन ने स्कूल में कौन-से विषय पढ़े?

.....

4) खाना खाने के बाद विवेक कहाँ गया था?

.....

5) रंगन का बेटा कौन-सी कक्षा में पढ़ता था?

.....

6) श्रीधर के गाँव का नाम क्या था?

.....

7) दिल्ली में गर्मी के मौसम में कौन-कौन से फल मिलते हैं?

.....

8) बहू सुबह टहलने क्यों नहीं जाती थी?

.....

9) शिवम को कौन-कौन सी भाषाएँ आती थीं?

.....

10) भगवान बुद्ध ने क्या उपदेश दिया?

.....

प्रश्न-4. पाठों के आधार पर निम्नलिखित में से किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर हिंदी में लिखिए। (5×2=10)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നവയിൽ ഏതെങ്കിലും അഞ്ച് ചോദ്യങ്ങൾക്ക്, പാഠഭാഗത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഹിന്ദിയിൽ ഉത്തരം എഴുതുക.

1) गोपाल का मकान कैसा था?

.....

.....

.....

.....

2) दूधवाली ने क्या सपना देखा?

.....

.....

.....

.....

3) बादशाह ने मंत्रियों को दरबार में क्यों बुलाया?

.....

.....

.....

.....

4) 'बादल फटना' किसे कहते हैं?

.....

.....

.....

.....

5) विश्व पुस्तक मेले में कौन-कौन से मंडप लगे थे?

.....

.....

.....

.....

6) दार्जीलिंग में क्या-क्या था?

.....

.....

.....

.....

7) कन्याकुमारी में कौन-सी वस्तुएँ बिक रही थीं?

.....
.....
.....
.....

8) दिल्ली में आमतौर पर आने वाले मौसमों के बारे में विस्तार से बताइए।

.....
.....
.....
.....

प्रश्न-5. निम्नलिखित शब्दों के बहुवचन रूप लिखिए।

(5)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന പദങ്ങളുടെ ബഹുവചനം എഴുതുക.

1) पुस्तक	-----
2) सड़क	-----
3) तिथि	-----
4) खिड़की	-----
5) कथा	-----

प्रश्न 6. विसर्ग (:) का प्रयोग करके देवनागरी में पाँच शब्द बनाइए।

(5)

വിസർഗങ്ങൾ (:) ഉപയോഗിച്ച് ദേവനാഗരിയിൽ അഞ്ച് വാക്കുകൾ എഴുതുക.

1) -----	2) -----
3) -----	4) -----
5) -----	

പ്രശ്ന-7. നീचे दिए गए प्रत्येक वर्ण को सही क्रम में जोड़कर एक उपयुक्त शब्द बनाइए।

(5)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഓരോ അക്ഷരവും ശരിയായ ക്രമത്തിൽ യോജിപ്പിച്ച് അനുയോജ്യമായ ഒരു വാക്ക് ഉണ്ടാക്കുക.

(1) ना+य+ध+द्	=	-----
(2) धा+चा+प्र+ना+र्य	=	-----
(3) स्था+सं+न	=	-----
(4) मं+ण+नि+त्र	=	-----
(5) त्म+ला+क+क	=	-----
(6) दि+स्वा+ष्ट	=	-----
(7) उ+न्या+प+स	=	-----
(8) ज्ञा+वै+नि+क	=	-----
(9) स्कृ+ति+सां+क	=	-----
(10) त्थ+र+प	=	-----

प्रश्न-8. कोष्ठक में दिए गए शब्द के सही रूप से वाक्य पूर्ण कीजिए।

(10)

ബ്രാക്കറ്റിൽ തന്നിരിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങളുടെ ഉചിതമായ രൂപങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് വാക്യങ്ങൾ പൂരിപ്പിക്കുക.

1) बच्चा ----- उठ गया। (रोना)

2) राजू पैदल ----- स्कूल जाता है। (चलना)

- 3) मीना ने आज नए कपड़े -----। (खरीदना)
- 4) माली बाग से फूल ----- । (तोड़)
- 5) मैं तुम्हारी बहन को पत्र -----। (लिखना)
- 6) यह किताब -----लायक है। (पढ़ना)
- 7) घर -----हमें फोन कीजिए। (पहुँच)
- 8) पिता से गुब्बारे लेकर बेटा -----। (हँसना)
- 9) रमेश ने बहुत-से उपन्यास-----। (पढ़ा)
- 10) रमन को बहुत सारी भाषाएँ -----अच्छी लगती हैं। (सीखना)

प्रश्न-9. निम्नलिखित जोड़े के प्रत्येक वर्ण से एक शब्द बनाइए। (5)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ജോഡികളിലെ ഓരോ വർണങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു വാക്കുകൾ എഴുതുക.

- 1) च - छ -----
- 2) उ - ऊ -----
- 3) ज - ञ -----
- 4) ओ- औ -----
- 5) न - ण -----

प्रश्न-10. निम्नलिखित शब्दों के हिंदी अर्थ लिखिए।

(10)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്കുകളുടെ ഹിന്ദി അർത്ഥം എഴുതുക.

- 1) അജ്ഞാതം -----
- 2) കഥ -----
- 3) ജ്ഞാനം -----
- 4) പത്രപ്രവർത്തകൻ -----
- 5) ക്ഷേത്രം -----
- 6) മാന്ത്രികൻ -----
- 7) ആശ്വാസം -----
- 8) സാധാരണ -----
- 9) സുഖകരം -----
- 10) മറക്കുക -----

प्रश्न-11. निम्नलिखित वाक्यों को शुद्ध करके लिखिए।

(5)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്യങ്ങൾ ശരിയായ രൂപത്തിൽ എഴുതുക.

(1) मेरा घर बड़ी है।

.....

(2) मेज पर पुस्तक रखा है।

.....

(3) तुम्हारी अकल पर पत्थर पड़ी है।

.....

(4) यह कार्यक्रम बहुत अच्छी है।

.....

(5) आप बहुत काम करता हैं।

.....

प्रश्न-12. निम्नलिखित शब्दों को हिंदी वाक्य में प्रयोग कीजिए। (5)

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വാക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ഹിന്ദി വാക്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുക.

1) प्राचीन

.....
.....

2) बिल्कुल

.....
.....

3) अद्भुत

.....
.....

4) उपाय

.....
.....

5) प्रतिदिन

.....
.....

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു പാഠത്തിനെ കുറിച്ച് സംഗ്രഹം ഹിന്ദിയിൽ എഴുതുക.

- [illegible]

.....
.....
.....
.....
.....
.....
